

Насоки за оценяване на експонати по максимафилия

Окончателна версия, 28.08.2019 г.

1. Увод

Настоящите насоки се издават от Комисията на ФИП по максимафилия с цел да дадат практически насоки относно прилагането на GREV и Специалния правилник за оценяване на експонати по максимафилия (SREV).

БЕЛЕЖКА: Настоящите насоки включват съдържанието на SREV.

Насоките имат за цел да предоставят на изложителите и журитата указания относно:

- 1 Определението и естеството на максимафилията
- 2 Принципите на изграждане на експоната, и
- 3 Оценяването на експонати по максимафилия.

2. Определение и естество на максимафилията

Експонат по максимафилия съдържа единствено илюстрирани пощенски картички, показващи визуално съответствие между трите елемента:

- илюстрирана пощенска картичка,
- пощенска марка от лицевата (илюстрирана) страна на картичката,
- анулиране.

Максимафилията се основава на спазването на трите съответствия: на тема, на място и на време.

3. Принципи на изграждане на експоната

Съставните елементи (пощенска марка, илюстрирана пощенска картичка, анулиране) трябва да отговарят на следните правила:

3.1 Пощенската марка

- A Означението „пощенска марка“ се отнася до марки, издадени от пощенския оператор (пощенската администрация), определен да предоставя пощенски услуги в страна членка на Всемирния пощенски съюз (ВПС) или зависима територия.
- B Персонализирани марки се допускат, при условие че са достъпни за широката публика.
- C Марката трябва да е валидна за пощенски пратки и да бъде залепена само от лицевата (илюстрирана) страна на картичката.
- D Пощенски марки, изрязани от цели пощенски материали, се допускат само ако издаващата пощенска администрация разрешава тяхната употреба.
- E Не се допускат:
- 1 Доплатни марки
 - 2 Марки с предварително анулиране (pre-cancels)

- З Таксови марки (Revenue)
- 4 Марки, нарушаващи „Филателния кодекс на етика на ВПС“
- 5 Официални марки, освен тези, достъпни за публиката (ООН, ЮНЕСКО, Съвет на Европа и др.)
- 6 Пощенски марки, отпечатани онлайн от клиент
- A Марки, издадени от пощенски оператори, упълномощени от правителството на дадена страна, се допускат.
- B На лицевата страна на картичката трябва да има само една пощенска марка.
- C Преди 1978 г., когато е одобрен „Международният статут на максимафилията“, се допускат максимум карти, показващи няколко пощенски марки, ако поне една от тях съответства на изображението на картичката.
- D Ако пощенска марка има множество, вторични или частични теми, всяка тема трябва, доколкото е възможно, да бъде третирана отделно.
- E Пощенската марка (или блокът, към който принадлежи, ако е залепен на картичката) не трябва да заема повече от една четвърт от площта на картичката.
- F Когато една и съща тема е разпределена върху няколко марки в комплект (se-tenant), комплектът може да бъде показан на една-единствена картичка. Но когато темата е показана само на една от марките в комплекта, на картичката трябва да бъде залепена само тази марка, на която е изобразена разглежданата тема.
- G Допуска се използването на илюстрирано клеймо за предплатено пощенско изпращане, издадено от автоматична вендинг машина, залепено от лицевата страна на картичката.
- H За определена тема редът на предпочитание е:
 - 1 Пощенска марка, издадена по филателната програма на определения пощенски оператор (пощенска администрация), в която тя е основна или лесно разпознаваема вторична тема;
 - 2 след това персонализирана пощенска марка, и накрая
 - 3 марка на упълномощен оператор (упълномощен от пощенската администрация).

3.2 Илюстрираната пощенска картичка

- A Нейният размер трябва да съответства на размерите, приети от ВПС. Допускат се обаче само пощенски картички с квадратна или правоъгълна форма, налични на пазара, при условие че размерът им позволява поместването на две картички на страница формат A4. Не се допуска намаляване на размера на картичките.
- B Изображението трябва да осигурява възможно най-доброто съответствие с темата на пощенската марка, или с една от темите, ако има няколко.
- C Забраняват се пощенски картички, които изцяло възпроизвеждат пощенската марка, т.е. с перфорация, номинал, име на страната.
- D Изображението трябва да подчертава темата на пощенската марка. Картичките могат да имат полета и текст, пряко свързан с темата на максимум картичката.

- Е Старите пощенски картички могат да имат поле за кореспонденция от лицевата страна. С изключение на тези стари картички, колкото по-голямо е изображението, толкова по-добре.
- Ф Илюстрираната пощенска картичка трябва по възможност да е била в продажба преди издаването на пощенската марка.
- Г Не се допускат: пощенски картички с множество изображения или холограми.
- Н Следните елементи не могат да бъдат използвани за максимум картички: колажи, изрезки, лични снимки върху фотохартия, цветни или черно-бели фотокопия, фотомонтажи, рисунки, документи, специално изготвени за частно отпечатване на марковото издание върху фотохартия чрез компютър.

3.3 Анулирането

- А Анулирането трябва да бъде отпечатано от упълномощената пощенска служба.
- В Изображеният мотив на анулирането и/или текстът, както и мястото на анулиране, трябва да имат връзка с темата на пощенската марка и на илюстрираната пощенска картичка, или с повода за издаването (събитие, благотворителна дейност, тема на серията).
- С Анулирания, направени от филателни служби, се приемат, при условие че е спазено съответствието на мястото.
- Д Допускат се анулирания, направени от филателната служба на малки страни, съдържащи само името на страната.
- Е Колкото по-тясна е връзката между темата и изображението и/или текста на илюстрирано анулиране, толкова по-добро е съответствието.
- Ф Обикновени анулирания без изображение са валидни, при условие че показват името на населеното място на пощенската станция и е спазено съответствието на мястото.
- Г Анулирането трябва да бъде поставено в рамките на срока на валидност на пощенската марка и възможно най-близо до датата на издаване.
- Н Анулирането с името на пощенската станция и датата трябва да бъде четливо.
- І То трябва да бъде пълно и да свързва пощенската марка с картичката. Това се отнася както за ръчните, така и за машинните анулирания.

3.4 Класификация на експонатите

Експонатите по максимафилия могат да бъдат класифицирани по:

- А Страна или група страни с географски, исторически или културни връзки. По принцип следва да се избягва хронологичен ред на изданията.
- В Специализирана област или изследване
- С Тема

3.5 Вариантни максимум картички

При тези три вида експонати могат едновременно да бъдат показвани „вариантни максимум картички“, т.е. максимум картички с една и съща пощенска марка, залепена на различни илюстрирани картички, с различни анулирания, но при винаги спазени правила за съответствие.

- Ако експонатът не се основава единствено на вариантни максимум картички, техният брой трябва да бъде ограничен, за да се избегне дисбаланс в експоната или недостиг на материал.
- Две вариантни максимум картички на изложбена рамка обикновено се считат за максимум.
- Различна дата на анулирането от един и същ дата-печат не е достатъчна, за да се счита картичката за вариантна максимум картичка.

3.6 Уводен лист или заглавна страница

Уводният лист или заглавната страница трябва да бъде първата страница на експоната. Тя трябва да съдържа:

- Заглавието на експоната
- Кратка, точна и относима обща информация по темата
- Описание на целта на експоната
- Описание на обхвата на експоната
- План на структурата на експоната — глави или раздели и др. — а не описание „рамка по рамка“ или „страница по страница“. Съдържание или буквално описание не представлява задоволителен план.
- Списък на личните изследвания на изложителя в рамките на темата (с препратки към статии или литература)
- Списък на най-важните литературни източници.

4. Критерии за оценяване на експонати по максимафилия

Експонатите по максимафилия трябва да бъдат оценявани от акредитирани журита по максимафилия (Раздел V от GREX).

При оценяването на експонат по максимафилия журито използва следните общи критерии (вж. GREV, член 4.2):

- 1. Обработка — 20 точки — вж. GREV, член 4.5
- 2. Филателна значимост — 10 точки — вж. GREV, член 4.6
- 3. Филателни и свързани с тях знания, лично изследване и проучване — 35 точки — вж. GREV, член 4.7
- 4. Състояние — 10 точки — вж. GREV, член 4.8
- 5. Рядкост — 20 точки — вж. GREV, член 4.8
- 6. Представяне — 5 точки — вж. GREV, член 4.9
- Общо — 100 точки

Изложителите трябва да имат предвид необходимостта да обмислят внимателно различните аспекти, които заедно определят каква награда може да привлече експонатът.

По-долу са дадени някои указания относно основните елементи, залегнали в основата на всеки отделен критерий.

4.1 Обработка (20 точки)

Обработката представлява изграждането на разказа за избраната тема.

При оценяването на обработката журитата търсят:

- Логично развитие, което е лесно за проследяване
- Пълнота на показания материал спрямо обхвата на експоната
- Ясно и сбито описание
- Балансиран експонат за избраната тема.

Те проверяват дали експонатът:

- Има уводен лист или заглавна страница, която —
 - посочва целта на експоната
 - определя обхвата на експоната
 - има план на експоната
 - дава най-важните литературни източници.
- Отразява твърденията, направени на заглавната страница относно заглавието, целта, обхвата и плана
- Е разработен в съответствие с плана
- Има заглавия на страниците, които подпомагат разбирането на обработката
- Има естествена начална и крайна точка на експоната
- Не съдържа дублиран материал (баласт).

4.2 Значимост (10 точки)

„Значимостта“ на експоната е свързана с:

- трудността при разработването на избраната тема в съответствие с познатия материал, и
- тясната специализация на тази тема.

4.3 Филателни и свързани с тях знания (20 точки), лично изследване и проучване (15 точки) — общо 35 точки

4.3.1

Филателните и свързаните с тях знания се демонстрират чрез подобрите за експоната елементи и свързаните с тях описание и анализ.

Личното изследване се демонстрира чрез правилен анализ на показаните в експоната елементи.

Личното проучване представлява представянето на нови факти, свързани с избраната тема. Когато представянето на нови факти е очевидно, може да бъде присъдена голяма част от общите точки за него.

4.3.2

Предоставената информация не трябва да затрупва показания филателен материал. Добре обмислен план може да избегне дългите описания в експоната.

4.3.3 Филателни и свързани с тях знания:

Подборът на елементи отразява познаването на избраната тема, на пощенските марки, на анулиранията и на илюстрираните пощенски картички.

А Познаването на пощенските марки се оценява според дадените бележки (повод и дата на издаване, вид, печат, разновидност, дата на изтичане на валидността...)

- В Познаването на пощенските маркировки включва видовете анулирания, периода на използване и обосновката за използването на анулирането (място, изображение, текст...). Всеки опит за подобряване на анулирането се счита за фалшификация.
- С Познаването на илюстрираните пощенски картички се оценява според тяхното съответствие с темата на пощенската марка, тяхното качество и рядкост.
- Д Фалшификатите не се допускат в експонат — на изложителите се препоръчва да сертифицират съмнителните предмети.

4.3.4 Изследването в максимафилията се основава на спазването на трите съответствия: на тема, на място и на време.

- Съответствието на тема е съществена характеристика на максимум картичката. Това съответствие между изображението на пощенската марка и това на илюстрираната пощенска картичка трябва да бъде възможно най-близко и визуално проверимо.
 - Съответствието на място изисква връзка между името на мястото или населеното място на анулирането и темата на пощенската марка и на картичката. „Анулиране за първи ден“ може да се използва само когато отговаря на това условие.
- А За паметници, пейзажи и обекти съществува само едно място, което осигурява необходимото съответствие. Това е мястото, където се намира паметникът, пейзажът или обектът. Ако мястото няма пощенска станция, се избира тази, обслужваща обекта, или най-близката до него.
 - В Когато темата е лице, анулирането трябва да бъде направено на място, свързано с рождението, смъртта, погребението, работата или аспект от дейността му, посмъртна почит и др. Когато пощенската марка изрично отбелязва едно от тези събития, по-добре е анулирането да е от мястото, където то се е случило.
 - С Когато пощенската марка отбелязва събитие, анулирането трябва да бъде от място, свързано със събитието.
 - Д Когато пощенската марка показва самолет, влак или кораб, анулирането трябва да бъде от място, където има летище, жп гара, пристанище или бордова пощенска станция, пряко свързани с темата.
 - Е Максимум картичките, показващи спортни дейности, са по-добри, ако са анулирани на местата, където се провеждат тези спортове.
 - Ф Максимум картичките, показващи произведения на изкуството (като картини, скулптури, мозайки, емайли, витражи, стенописи, гоблени), и като цяло всички обекти, намиращи се в музеи или колекции, трябва да бъдат анулирани или на мястото, където се намират, или на мястото, където са създадени. Допускат се анулирания от други места, където се провеждат изложби и други събития, свързани с произведението на изкуството. Когато дадено произведение на изкуството е неразделна част от паметник (скулптура, стенопис, витраж, мозайка и др.), анулирането трябва да бъде от най-близката пощенска станция до мястото, където се намира паметникът.
 - Г Когато пощенската марка отбелязва събитие или показва пейзаж или паметник на друга страна, изработването на максимум картичка е невъзможно, тъй като съществува пълна липса на съответствие на мястото.

- Н Допускат се анулирания, направени в чужбина от пощенски станции на дадена страна (по повод филателни изложби или други събития).
- I Най-доброто анулиране е това от място, тясно свързано с темата, което отговаря на съответствията на тема, място и време и е използвано за кратък период.
- Съответствието на време се определя от датата на пощенското клеймо, в рамките на срока на валидност на пощенската марка.

4.4 Състояние (10 точки)

Максимум картичките трябва да бъдат в най-добро възможно състояние — това се отнася за марката, картичката и анулирането.

4.5 Рядкост

Рядкостта на максимум картичка зависи от:

- Относителната оскъдност, но не стойността, на всеки от трите елемента.
- Трудността при изработването на максимум картичката и/или нейната възраст.

Възрастта се определя спрямо три периода:

- A Преди 1946 г. — датата, отбелязваща първата публикация на определението за максимум картичка.
- B От 1946 до 1978 г.
- C След 1978 г. — датата на приемане от ФИП на „Правилника за максимум картички“.

Журитата също ще търсят:

- Колко лесно би било дублирането на експоната
- Редки марки, използвани на максимум картичките
- Редки анулирания

4.6 Представяне (5 точки)

Представянето на експоната трябва да показва материала по най-добрия начин и да създава добро впечатление.

Следователно:

- A Да се избягва използването на цветна хартия
- B Да се избягва прекалено еднообразно подреждане
- C Максимум две картички на страница с приблизителен размер A4
- D Да се избягват прекалено празни и прекалено претрупани страници, както и застъпване на картичките
- E Текстът трябва да бъде сбит и лесен за четене.

5. Условия за прилагане

- Настоящите насоки са одобрени от Комисията на ФИП по максимафилия в Банкок на 1 декември 2018 г. и от Съвета на ФИП в Буенос Айрес на 28 август 2019 г. Те са ратифицирани от Конгреса на ФИП в Джакарта на 9 август 2022 г.

- Настоящите насоки влизат в сила от тази дата.
- В случай на различия в текста, произтичащи от превод, текстът на английски език има предимство.

Преводът е изготвен от английски език; при разминавания текстът на английски език има предимство.